

سوال های متن درس سوم (واج آرایبی، واژه آرایبی)

۱- انواع بدیع را نام ببرید.

پاسخ: بدیع لفظی و بدیع معنوی

۲- بدیع لفظی چیست؟

پاسخ: عواملی که موسیقی لفظی را پدید می آورند بدیع لفظی است.

۳- تکرار واج و واژه را در زبان عادی و ادبی مقایسه کنید.

پاسخ: در زبان عادی پسندیده نیست. اما در زبان ادبی تکرار بر جاذبه و گوش نوازی سخن می افزاید.

۴- چگونه شاعران و نویسندگان از تکرار بهره می گیرند؟

پاسخ: تکرار در واژه، واج یا آوا، کل عبارت یا جمله

۵- واج آرایبی را با ذکر مثال تعریف کنید.

پاسخ: واج آرایبی تکرار یک واج (صامت یا مصوت) در سخن است که بر موسیقی و تاثیر آن بیفزاید.

۶- در بیت زیر تکرار کدام واج ها بر موسیقی کلام افزوده است؟

خیزید و خز آید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است

پاسخ: مصوت بلند « ا » ۷ بار / صامت « خ » ۵ بار / صامت « ز » ۶ بار

۷- در بیت زیر تکرار کدام واج ها بر موسیقی کلام افزوده است؟

پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود مهرورزی تو با ما شهرة آفاق بود

پاسخ: صامت « ش » ۵ بار / مصوت « ی » ۶ بار

۸- در بیت زیر تکرار کدام واج‌ها بر موسیقی کلام افزوده است؟

خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل بازدارد پیاده را زسبیل

پاسخ: مصوت «ـ» ۳ بار / مصوت «ا» ۷ بار

۹- واج آرای صامت‌ها محسوس‌تر است یا مصوت‌ها؟

پاسخ: واج آرای صامت‌ها محسوس‌تر است.

۱۰- واژه آرای چیست؟

پاسخ: واژه آرای تکرار واژه یا کلمه است.

۱۱- در ابیات زیر واژه آرای یا تکرار را مشخص کنید.

الف - پس هستی من ز هستی اوست	تا هستم و هست دارمش دوست
ب - ای دریغا ، ای دریغا ، ای دریغ	کانچنان ماهی نهان شد زیر میغ
پ - با من بودی منت نمی دانستم	تا من بودی منت نمی دانستم
رفتم چه من ار میان، تو را دانستم	با من بودی منت نمی دانستم
ت - ما را سری است با تو، که گر خلق روزگار	دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم

پاسخ: تکرار هست / دریغ / با من بودی منت نمی دانستم / سر

۱۲- چه نکته‌ای در تکرار اهمیت دارد؟

پاسخ: جنبه موسیقایی و آوایی سخن است نه شکل نوشتاری واژگان.